

Punkt 2.

Orientering om Status på Jobreform fase 1

2016-008439

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen fremsender til Familie- og Socialudvalget samt Beskæftigelsesudvalgets orientering status på Jobreform fase 1.

Pga. personidentificerbare oplysninger ligger casen som bilag under lukket orientering fra rådmand og direktør punkt 8.1.

Beslutning:

Til orientering.

Notat af den 06.12.16 fra Social Sekretariatet vedr. Tidslinje for implementering af kontanthjælpsloft og 225 timers reglen samt Beregningsoversigt pr. 01.12.16 baseret på seneste data i kontanthjælpssystemet omdelt på mødet.

Notaterne vedhæftes til referatet.

Sagsbeskrivelse

Den 17. marts 2016 vedtog Folketinget Jobreform Fase 1, som bl.a. indeholder kontanthjælpsloftet og 225 timers reglen.

Jobreform Fase 1 trådte i kraft den 1. april 2016. Kontanthjælpsloftet og 225 timers reglen fik dog først virkning den 1. oktober 2016.

Virkningstidspunktet betyder, at de første afgørelser i forbindelse med 225 timers reglen blev effektueret med udbetalingen af kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse den 31. oktober 2016.

For konsekvenserne af kontanthjælpsloftet, forventes effekten heraf for den enkelte borger, først at kunne ses fuldt ud implementeret i midten af november 2016, da det er Udbetaling Danmark, som skal træffe afgørelse om eventuelle reduktioner i særlig støtte og boligstøtte.

Forvaltningen har tidligere orienteret FSU og BSU om Jobreform fase 1, herunder konsekvenserne heraf. Indeværende orientering handler om status på udmøntningen.

Kontanthjælpsloftet

Ved ikrafttræden af kontanthjælpsloftet var der ca. 6.500 borgere i Aalborg Kommune, som var omfattet af regelsættet.

Alle 6.500 borgere har inden den 1. juli 2016 modtaget en brev fra Aalborg Kommune, hvori de er vejledt om reglerne for både kontanthjælpsloftet og 225 timers reglen.

Rådgiverne i Socialafdelingen har manuelt gennemgået de 6.500 borgeres sager, og truffet afgørelse om indplacering på kontanthjælpsloftet. I borgeres sager, hvor det var relevant, er der truffet afgørelse om borgeren anses som enlig eller samlevende i forbindelse med kontanthjælpsloftet, da det har betydning ift. ydelsen.

Foreløbig opgørelse af borgere berørt af kontanthjælpsloftet

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (herefter STAR) udsendte i november 2016 en foreløbig opgørelse over det antal personer, der forventes berørt af kontanthjælpsloftet i november måned 2016. STAR's opgørelse var baseret på data fra KMD.

Af opgørelsen fremgår det, at det forventes, at 1.467 borgere i Aalborg Kommune vil få en foreløbig reduktion i deres boligstøtte og/eller særlig støtte i november måned 2016.

På landsplan forventes det, at 32.653 personer vil få foretaget en foreløbig reduktion af deres boligstøtte og/eller særlig støtte, som følge af kontanthjælpsloftet i november måned 2016.

STAR bemærker i opgørelsen, at antallet af personer, som i sidste ende vil have fået deres boligstøtte og/eller særlig støtte for oktober reduceret som følge af loftet, tidligst vil kunne opgøres mere præcist efter medio december, hvor loftsreduktionen for oktober måned beregnes på ny.

225 timers reglen

I forbindelse med kontanthjælpsloftet, blev det estimeret, at ca. 6.500 borgere i Aalborg Kommune, var omfattet af regelsættet. Det var samme borgere og dermed antal, som potentielt var i personkredsen for 225 timers reglen.

I forbindelse med implementeringen af 225 timers reglen, købte Aalborg Kommune et tilkøbsmodul til udbetalingsystemet. Tilkøbsmodulet kan automatisk lave en opgørelse på bl.a. ydelsesperioder, samt den individuelle bortfaldsdato for hver borger.

På baggrund af den automatisk genererede opgørelse, skulle der foretages en manuel gennemgang og indberetning i alle borgeres sager, hvor rådgiverne i Jobcentret skulle forholde sig til undtagelserne for 225 timers reglen og forlængelsesmulighederne.

Jobcentrets indsats med henblik på at understøtte borgerne

Når borgerne er varslet om dato for nedsættelse eller bortfald af deres ydelse, er Jobcentret forpligtiget til at give en særligt jobrettet vejledning med henblik på at understøtte borgere i at opfylde 225 timers reglen eller blive selvforsørgende. I Jobcentret foretages der derfor en bred vifte af indsatser. Nogle er allerede kendte indsatser med et skærpet fokus andre er oprettet i forbindelse med 225 timers reglen. Som eksempel kan nævnes:

- fokus på formidling af jobs/vikartimer – herunder køb af forløb ved eksternt tilbud som formidler vikararbejde
- så vidt muligt etablering af virksomhedspraktikker og løntilskud som reelt kan føre til selvforsørgelse eller småjobs sideløbende med indsatsen eller efterfølgende.
- fokus hos virksomhedskonsulenterne i den daglige kontakt med arbejdsgivere i forhold til om der er mulighed for ansættelse evt. blot nogle få timer om ugen
- fokus på vejledning om borgerens jobsøgningsmuligheder fra dag 1 efter første henvendelse om forsørgelse
- samarbejde med aktive tilbud, således de også i deres indsats er opmærksom på at understøtte borgerne i at få ordinære arbejdstimer
- skærpet fokus på virksomhedernes rekruttering via Jobcentret
- skærpet fokus på at henvise borgere til yderligere vejledning i Jobbutikken
- oprettelse af tilbud, hvor de unge kan komme 1 x ugentlig, i stedet for deres vanlige aktivering. Her får de hjælp til at udarbejde et godt CV og få hjælp til jobsøgning
- fokus på at motivere borgerne til at udnytte mulighederne for opkvalificering og uddannelse med henblik på at skabe nye og/ eller mere varige beskæftigelsesmuligheder

Erfaringen i Jobcentret er, at de jobparate kontanthjælpsmodtagere i langt højere grad end tidligere efterspørger tilbud, hvorfra der formidles vikariater og jobs med få timer.

Undtagelse fra 225 timers reglen

Da der er tale om et meget komplekst regelsæt er der i et samarbejde mellem Socialsekretariatet og Jobcentersekretariatet udformet undervisning og en beskrivelse af sagsgangen. Det betyder, at der bl.a. er udformet en journalmodel, således det sikres, at alle borgere systematisk vurderes ift., om de er omfattet af målgruppen for regelsættet. I givet fald vurderes det, om der er grundlag for at forlænge perioden på 12 måneder inden for hvilken, borgerne skal dokumentere de 225 timer.

I sager hvor borgernes arbejdsevne er så begrænset, at Jobcentret ud fra et konkret skøn vurderer, at de pågældende ikke vil kunne opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, er rådgiverne som led i den systematiske gennemgang forpligtiget til at tage stilling til, hvorvidt der skønnes grundlag for at påbegynde udfærdigelsen af den forberedende del af rehabiliteringsplanen med henblik på at bringe sagen på rehabiliteringsteammøde. På den måde er der stor opmærksomhed på, at borgerne får den rette indsats og hjælp. Afgrænsningen, af hvem der har så begrænset en arbejdsevne, så de ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, er et konkret skøn. Som eksempel på hvem der kan undtages kan nævnes borgere der er under forrevalidering, borgere som er fritaget for at deltage i aktivering, borgere i STU-forløb, borgere hvor der er påbegyndt sagsbehandling mhp. at sagen behandles på rehabiliteringsteammøde samt borgere som af sociale, fysiske eller psykiske årsager aktuelt har en meget nedsat arbejdsevne.

Det er samtidig væsentligt at bemærke, at der er borgere, som undtages for 225 timers reglen, uden der er grundlag for at bringe sagen på rehabiliteringsteammøde, idet de ikke umiddelbart skønnes at opfylde kravene til målgruppen for ressourceforløb, og ej heller er udredt i en sådan grad, at der skønnes grundlag for at bevilge fleksjob eller førtidspension.

Foreløbig opgørelse af undtagelser i forbindelse med 225 timers reglen

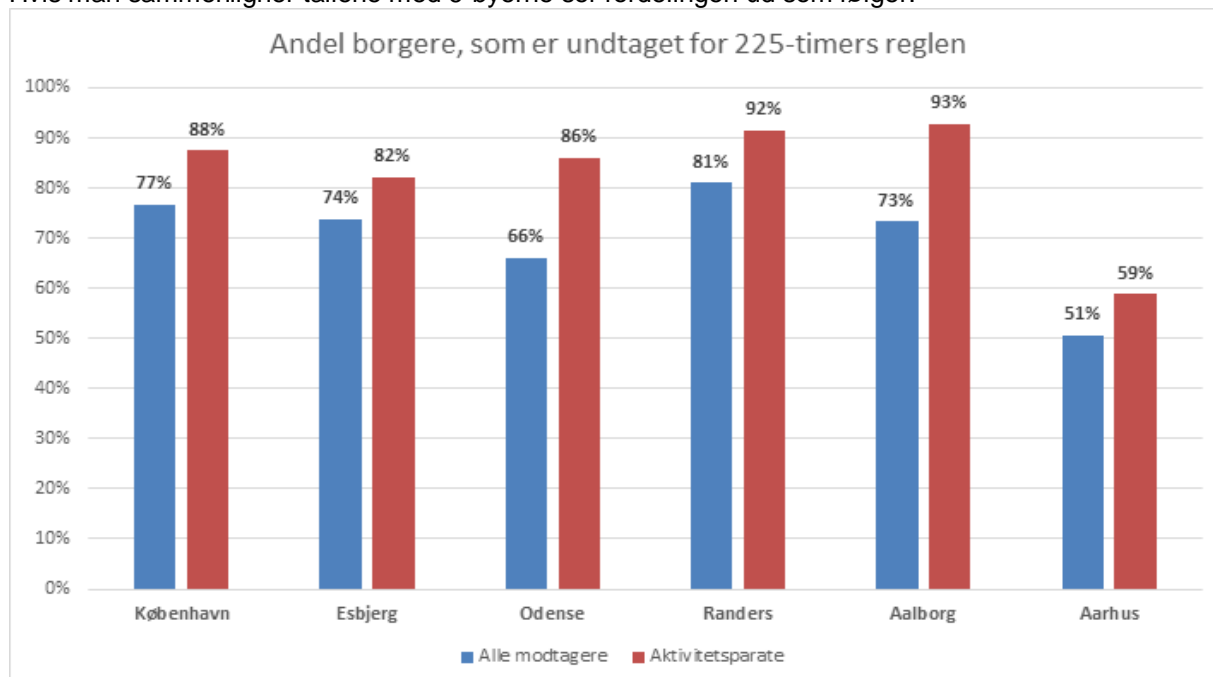
STAR udsendte den 11. oktober 2016 de nyeste foreløbige tal for opgørelser af undtagelser i forbindelse med 225 timers reglen.

Opgørelserne er foretaget i forhold til antallet af ydelsesmodtagere i den enkelte kommune, som pr. 1. oktober 2016 vil have modtaget integrationsydelse, kontanthjælp eller uddannelseshjælp i sammenlagt et år, og som på opgørelsestidspunktet modtager hjælp med en sats, således at der vil kunne ske nedsættelse af hjælpen i medfør af 225 timers reglen.

Af opgørelsen fremgår det, at Aalborg Kommune samlet set ud af de ca. 6.500 borgere har 3.970 ydelsesmodtagere som har modtaget hjælp i sammenlagt 6 måneder inden for de sidste 3 år og som har fået beregnet en bortfaldsdato som følge af 225 timers reglen pr. aug. 2016. Heraf er 3.006 borgere undtaget i sep. 2016. Hvilket svarer til at den samlede andel af undtagne i målgruppen i Aalborg udgør 76%. Således var 964 borgere potentielt i målgruppen for bortfald af eller nedsættelse af ydelsen.

Ud af de 6.500 borger er der 2530 borgere som er omfattet men endnu ikke ramt af det skærpede rådighedskrav. Det skyldes, at borgerne endnu ikke sammenlagt har modtaget hjælp i 6 måneder siden ¼ 2016, hvor reglen blev indført. Med andre ord er de omfattet af reglen, men skal endnu ikke præstere timerne. I gruppen af jobparate og uddannelsesparate er der generelt et stort flow og mange er ude af systemet i kortere perioder grundet fx uddannelse, arbejde eller sanktioner. De perioder, hvor de er ude af systemet og ingen ydelse modtager udskyder tidspunktet for, hvornår de rammes af det skærpede rådighedskrav.

Hvis man sammenligner tallene med 6-byerne ser fordelingen ud som følger:

Randers har flest fritagne af alle ydelsesmodtagerne – her ligger Aalborg på 4. pladsen i 6-by sammenhæng. Aalborg har derimod flest fritagne blandt de aktivitetsparate. Aalborg har en meget stor andel af borgere, som er jobparate og uddannelsesparate, hvilket formentlig forklarer, hvorfor vi har flest fritagne blandt de aktivitetsparate. Aarhus og til dels Odense adskiller sig fra de andre 4 storbyer.

Spredningen på landsplan er meget stor, hvad angår undtagede borgere blandt alle ydelsesmodtagere. Det fremgår af tal fra STAR, at den kommune der har undtaget flest ydelsesmodtagere er Norddjurs med 82%. I den anden ende har Læsø ingen undtagne og Halsnæs kun undtaget 8%. Til sammenligning har Aalborg

undtaget 73% af alle ydelsesmodtagere.

Når det af grafen fremgår, at Aalborg har en samlet andel af undtagne borgere på 73% og ikke 76% som ovenfor beskrevet, skyldes det at grafen er udformet på baggrund af STAR's opgørelse i sep. 2016. De nyeste tal på opgørelsen i okt. 2016 svarende til 76% er ikke opgjort på samme vis. Der kan derfor ikke laves en ny opgørelse der viser forskellene ift. de 76%.

At Aalborg har undtaget 93% af de aktivitetsparate vurderes at være i overensstemmelse med vejledning og bemærkninger til lovforslaget, orienteringen fra Jobcentersekretariatet på møde i BSU 26. april 2016 og efterfølgende politiske drøftelse. Af vejledning og bemærkninger til regelsættet fremgår det, at *"det er forventningen, at en stor andel af de personer, der af kommunen er vurderet aktivitetsparate, vil være undtaget fra 225-timers reglen. Omvendt er det forventningen, at alle jobparate og de fleste uddannelsesparate modtagere af hjælp vil være omfattet af kravet"*.

For borgere på integrationsydelse gælder det, at de grundet nye lovændringer fra 1/7 2016 som udgangspunkt skulle vurderes jobparate og dermed som udgangspunkt ikke undtages for 225 timers regelsættet. Hidtil har de fleste været vurderet aktivitetsparate og undtaget for regelsættet. Af forskellige årsager sker der først i løbet af 4. kvartal i år en genvurdering af sagerne. Vi forventer derfor, at disse borgere, som er gået fra aktivitetsparat til jobparate, vil blive nedsat eller miste deres ydelse fra 1. april. 2017 og frem afhængig af deres situation. Aktuelt er 6,4% af borgerne på integrationsydelse jobparate.

Konsekvenser som følge af Jobreform Fase 1

Systemteknisk er reglerne ift. 225 timers reglen ikke tilstrækkeligt understøttet hvilket giver mange problemstillinger. Der bruges relativt meget tid på at indberette og opføre ting manuelt og via lister, i forhold til andre større lovændringer. Ressourceforbruget af det vedvarende arbejde med Jobreform fase 1, står ikke mål med de afsatte DUT midler, som Aalborg Kommune har fået tildelt.

Det har i Aalborg Kommune været nødvendigt, at tilføre administrative ressourcer i implementeringsfasen. På trods af dette, har arbejdet med Jobreform fase 1 betydet, at bl.a. de tre ydelsescentre må konstatere at den stigende opgavemængde har haft påvirkning på arbejdsmiljøet.

Der er modtaget en redegørelse omkring arbejdsmiljøet fra hver af de tre Socialcentre.

Ud fra de tre redegørelser, kan det konstateres, at medarbejderne i de tre Socialcentre alle oplever, at regelsættet vedr. kontanthjælpsloftet og 225 timers reglen har betydet væsentligt flere administrative opgaver. Herudover fremgår det af alle tre redegørelser, at rådgiverne oplever et tiltagende pres i forhold til det psykiske arbejdsmiljø.

De administrative opgaver i forbindelse med sagsbehandlingen af kontanthjælpsloftet og 225 timers reglen er varige, og skal dermed indarbejdes i den arbejdsgang rådgiverne har for udførelsen af den daglige sagsbehandling. Rådgiverne og medarbejderne er motiverede for, at dette skal lykkes. Det er dog en fælles oplevelse i alle tre huse, at den tid som er til rådighed ikke er nok i forhold til de arbejdsopgaver og det faglige niveau, som der kræves for at kunne løse opgaverne tilfredsstillende. Dette udfordres ligeledes af, at der opleves en stigning i henvendelsesfrekvensen fra borgere, som ønsker råd og vejledning, personlige samtaler, stigning i ansøgninger om enkeltydelser og hjælp til afklaring af breves betydning både fra Aalborg Kommune, men også breve fra Udbetaling Danmark i forbindelse med boligstøtte og kontanthjælpsloftet.

Satspulje og evaluering

Venstre, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2017-2020 på beskæftigelsesområdet.

Satspuljeaftalen har i år et særligt fokus på langvarige kontanthjælpsmodtagere.

Der afsættes 262,5 mio. kr. i perioden 2017-2019 til at afklare de ca. 27.000 kontanthjælpsmodtagere, der har været længst i systemet. Med initiativet skal der tages udgangspunkt i det hele menneske og sættes målrettet og intensivt ind over for langvarigt ledige kontanthjælpsmodtagere, herunder langtidssyge, med henblik på at afhjælpe deres situation. Borgere, der også efter afklaringen er i målgruppen for kontanthjælp, skal tilbydes en helhedsorienteret og håndholdt indsats til at komme i job. Der vil endvidere være fokus på at

imødegå udfordringer i forhold til marginalisering som følge af social kontrol. Kultur og religion skal ikke være en hindring for at tage et arbejde. Yderligere afsættes der 39,1 mio. kr. i perioden 2017-2020 til at give langvarige kontanthjælpsmodtagere social støtte i forbindelse med overgang til job.

Ankestyrelsen forventes jf. lovforslagets bemærkninger at blive anmodet om at gennemføre en praksisundersøgelse i 2017/2018 af kommunernes administration af 225-timersreglen.

Bilag:

Kort orientering om Jobreform fase 1

Aalborg kommune - december 2016.pdf

Tidslinje for implementering af kontanthjælpsloft og 225 timers reglen